

Inteligentná elektroinštalácia

Jaroslav Džmura,
Jaroslav Petráš,
Jozef Balogh

Inteligentná budova - čo to v skutočnosti znamená?

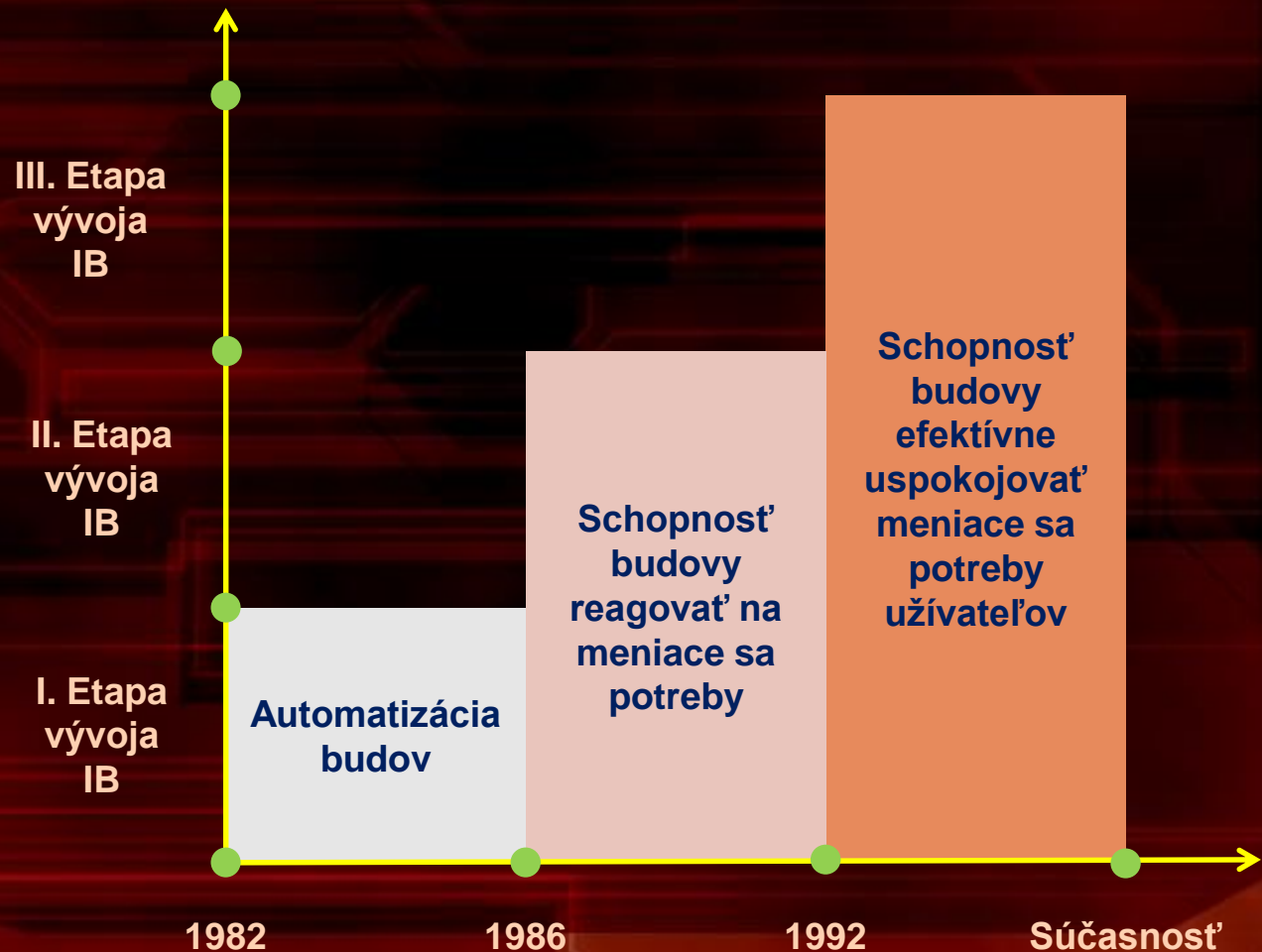
- Ak do zle navrhnutej a postavenej budovy pridáme techniku s riadením, dostaneme technicky vyspelú automatizovanú budovu, nie však inteligentnú.
- Definícia inteligentných budov sa za posledných 30 rokov posunula výrazne vpred.

Definícia „inteligentnej budovy“

- Pojem inteligentnej budovy sa začal objavovať v 80. rokoch minulého storočia.
- Pojem inteligencie sa mení v čase aj priestore. V rozličných kultúrach je definícia inteligencie budov rozdielna.

Definícia „inteligentnej budovy“

Vývoj definície inteligentnej budovy možno v súčasnosti rozdeliť do troch etáp.

Definícia „inteligentnej budovy“ - USA

Budova, ktorá zabezpečuje produktívne a nákladovo efektívne prostredie pomocou optimalizácie štyroch základných prvkov – stavebnej konštrukcie, technických zariadení, služieb manažmentu a ich vzájomných vzťahov. Inteligentná budova pomáha vlastníkom, property manažérom a užívateľom realizovať ich predstavy a ciele v rozmedzí nákladov, komfortu, bezpečnosti, dlhotrvajúcej flexibility.

Definícia „inteligentnej budovy“ - Európa

Budova vytvárajúca vnútorné prostredie, ktoré maximalizuje schopnosť správnej činnosti obyvateľov budovy a zároveň umožňuje účinný manažment zdrojov s minimálnymi nákladmi na zariadenie a vybavenie počas životnosti budovy.

Definícia „inteligentnej budovy“ - Singapur

- musí obsahovať vyspelé automatizačné a kontrolné systémy na monitorovanie rôznych zariadení na vytvorenie komfortného pracovného prostredia pre nájomníkov,
- musí vytvoriť dobrú infraštruktúru sietí na zabezpečenie prenosu informácií medzi podlažiami,
- budova musí zabezpečiť adekvátne telekomunikačné prepojenia.

Inteligencia budovy

- Každý typ budovy môžeme zmeniť návrhom a vložením určitej formy inteligencie. Táto môže byť pasívna alebo aktívna.

Inteligencia budovy

Pasívna inteligencia je daná už architektonickým návrhom, ktorý zasadí budovu do okolia, vo vzťahu k svetovým stranám, k prístupovým komunikáciám. Zároveň berie do úvahy okolie, zástavbu v blízkosti a podobne. Takisto aj použitím vhodných materiálov, ktoré nezaťažujú životné prostredie sa môže vplývať pozitívne na prostredie v ktorom sa človek nachádza. Pasívna inteligencia je taktiež definovaná pri realizácii stavby. Dodržiavanie technologických postupov a precízne odvedenie práce je dôležitým prvkom, aby si budova mohla ponechať status inteligentnej aj v skutočnosti, nie len na papieri.

Inteligencia budovy

Aktívnou inteligenciou sa rozumie inštalovanie moderných technológií, ktoré budovu prispôsobujú vonkajším podmienkam (slnečnému žiareniu, UV lúčom, teplu, vetru, ...) či požiadavkám užívateľov (chladenie, vykurovanie, požiarne bezpečnosť, komunikácia, ...).

Inteligencia budovy

Pasívna a aktívna inteligencia sú jednoznačne previazané, pretože ani najvýkonnejšie a najvyspelejšie automatizované riadenie neurobí budovu efektívnejšou, pokiaľ technológie nebudú plne využívať potenciál stavebnej konštrukcie, okolitého prostredia a individualitu obyvateľov.

Aktívna inteligencia

Zariadenia a prvky aktívnej inteligencie možno rozdeliť do viacerých skupín:

- kvalita vnútorného prostredia (IAQ) – vykurovanie, chladenie, ventilácia a klimatizácia, otváranie okien...,
- osvetlenie – vnútorné a vonkajšie žalúzie, iná tieniaca technika (aktívna), umelé osvetlenie a pod.,

Aktívna inteligencia

- dopravné zariadenia – výtahy, pohyblivé schody, doprava pošty,
- technika na uľahčenie života hendikepovaným – schodisková plošina, ovládanie hlasovými/pohybovými povelmi a i.,
- ochrana budovy – (elektronický) zabezpečovací systém, požiarne ochrana, hasiace zariadenia,

Aktívna inteligencia

- zdroje energie a ich dodávka – zariadenia alternatívnych zdrojov energie (veterná turbína, fotovoltika, solárny ohrev a pod.),
- komunikácia a riadenie – meranie a regulácia, riadiaci systém, komunikačné siete, energetický manažment,
- multimédiá – televízia, domáce kiná, rádiá, rozhrania na ovládanie domu, internet.

Kúrenie, chladenie, vetranie (HVAC):

- nastavenie požadovaných menovitých hodnôt izbovej teploty v závislosti na prítomnosti a počte osôb monitorovaním prítomnosti alebo snímačmi prítomnosti,
- vyladenie hodnôt izbových teplôt v hotelových miestnostiach podľa ich použitia a s väzbou na systém rezervácie,
- individuálne nastavenie požadovanej izbovej teploty ovládačom,
- automatické zvýšenie požadovanej izbovej teploty pri vysokých vonkajších teplotách v lete,
- vypínanie funkcie kúrenia a chladenia, keď sa otvorí okná,
- vyladenie vetrania v závislosti na kvalite vzduchu v miestnosti.

Riadenie osvetlenia

- zapnutie osvetlenia ovládačom, alebo snímačom prítomnosti osôb,
- ovládanie konštantného osvetlenia snímačom jasů v miestnosti,
- reguláciu osvetlenia podľa jasů vonkajšieho prostredia,
- regulácia rozptýlenia svetla nastavením lamiel žalúzií podľa intenzity slnečného svitu,
- svetelné scény.

Tienenie a žalúzie

- časové nastavenie zatienenia miestností,
- regulácia rozptýleného svetla nastavením lamiel žalúzií podľa intenzity slnečného svitu a zamedzenie priamej slnečnej radiácii,
- nastavenie zimného a letného režimu:
  - v lete proti prehrievaniu miestností,
  - v zime na maximalizáciu doby priamej slnečnej radiácie,
- automatické zvinutie vonkajších žalúzií pri nárazoch vetra.

Bezpečnosť

- vyznačenie únikových ciest pri požiari,
- snímač dymu v miestnostiach vydá pri zadymení pokyn na odvetranie elektricky nastaviteľnými oknami,
- v prípade požiarneho poplachu sa na obrazovkách kancelárskych počítačov objaví únikový plán,
- vyhlásením poplachu sa zapne domáce osvetlenie,
- simulácia prítomnosti osôb na riadenie osvetlenia,
- individuálna kontrola vstupu osôb v prístupovom priestore buď systémom *Key-Card*, alebo snímaním biometrických údajov.

Multimédia

- aktivácia svetelnej scény pri zapojení projektoru pri prezentácii,
- spriahnutie serverov audio a video pre individualizované rozmiestnenie,
- ovládanie vybavenia miestnosti systémom Personal Digital Assistant (PDA), mobilným telefónom alebo PC.

iNELS 1 – ELKO EP

iNELS 2 – ELKO EP

Gamma Instabus - SIEMENS

ABB i-bus

VUKONZE

- Centrum výskumu účinnosti integrácie kombinovaných systémov obnoviteľných zdrojov energií
- Aktivita 2.2: Model spotrebiteľa – inteligentná nízko energetická budova

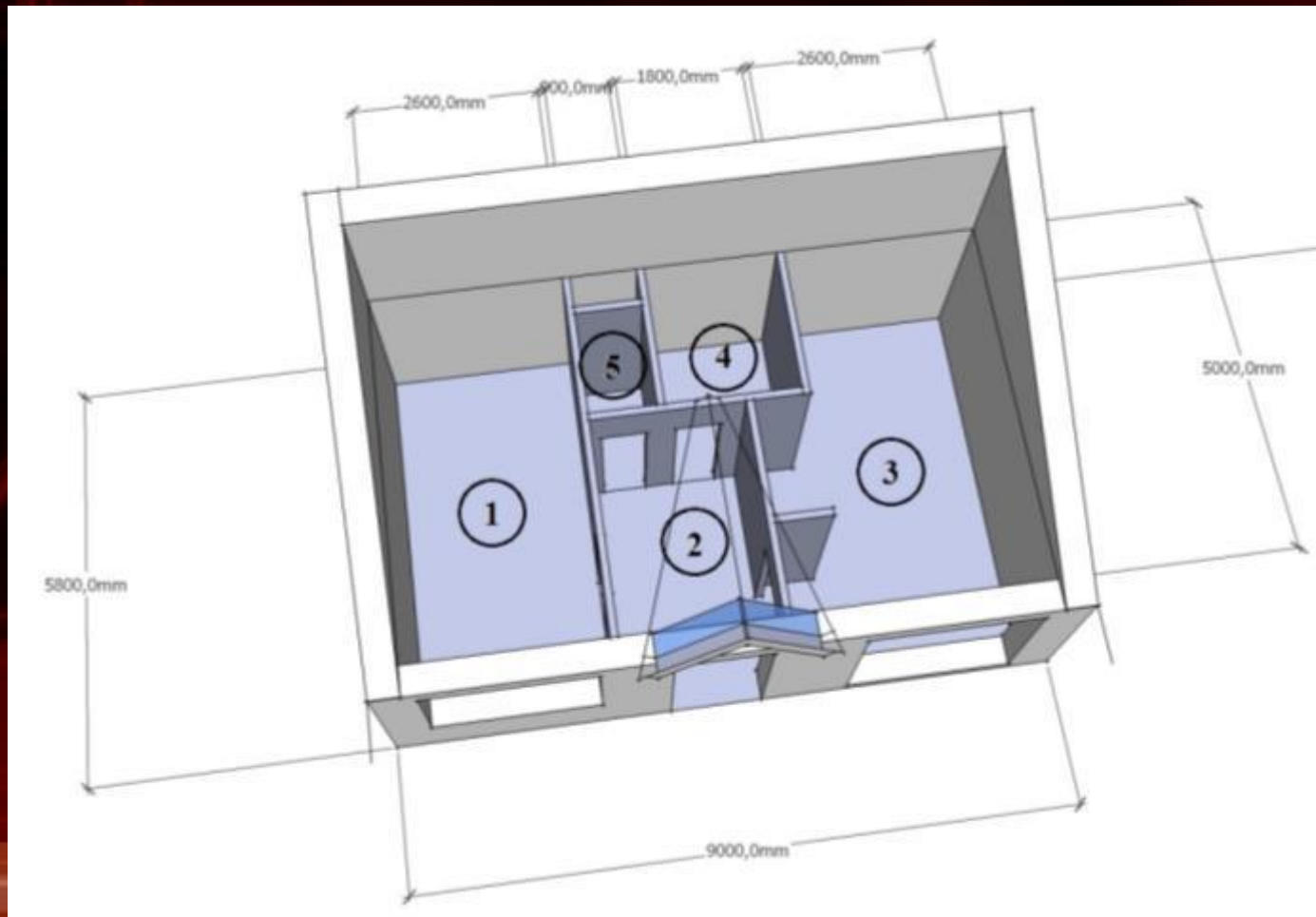

Inteligentná nízkoenergetická budova

- Účelom inteligentného elektroinštalačného systému pre inteligentnú budovu, je hospodárne riadiť využívanie energií na vykurovanie, chladenie, osvetlenie a zabezpečiť komfortné ovládanie všetkých elektrospotrebičov.

Inteligentná nízkoenergetická budova

Inteligentná nízkoenergetická budova

Dom o rozlohe 52,2 m² je postavený z tehál (Porothem) o hrúbke 250 mm. Pozdĺžna nosná stena v kuchyni je postavená z hlíny. Obvodové steny objektu sú izolované minerálnou vlnou (Nobasil) o hrúbke 200 mm.

Podložie samotného objektu je prevetrávané a podlaha domu je izolovaná taktiež minerálnou vlnou o hrúbke 400 mm.

Inteligentná nízkoenergetická budova

Inteligentná nízkoenergetická budova

Vykurovací, chladiaci a vetrací systém v objektě

- Tepelné čerpadlo vzduch/vzduch
- Tepelné čerpadlo voda/voda
- Samostatná klimatizačná jednotka
- Fan – coil vykurovanie/chladenie
- Podlahové vykurovanie/chladenie
- Stenové vykurovanie/chladenie
- Stropné vykurovanie/chladenie

Tepelné čerpadlo vzduch/vzduch

- Výrobca: Stiebel Eltron, typ: Cacr 35 i Premium.

Tepelné čerpadlo voda/voda

- Tepelné čerpadlo Stiebel Elektron WPF 40

Samostatná klimatizačná jednotka

- Hlavná cirkulačná jednotka a regulačný modul (Atrea Duplex EC4)

Fan – coil vykurovanie/chladenie

- Fan – coil GEA

Podlahové a stenové vykurovanie/chladenie

- Rehau
- Podlahové vykurovanie je rozdelené na 5 okruhov podľa účelu priestoru (kúpeľňa, WC, chodba, izba, kuchyňa). Každý okruh je samostatne regulovateľný. Hlavný rozvod potrubia je konštruovaný z plastohliníkových rúrok.
- Stenové vykurovanie tvorí panel s plochou 1,2m². Stenové vykurovanie je inštalované v obvodových stenách v kuchyni (4 panely) a v izbe (4 panely).

Stropné vykurovanie/chladenie

- Stropné kapilárne vykurovanie/chladenie (Rehau) je konštruované medzi profilmi sadrokartónovej konštrukcie.

Elektrické rozvody a ovládanie zariadení

Regulácia osvetlenia

- Regulátor osvetlenia LR/S4.16.1

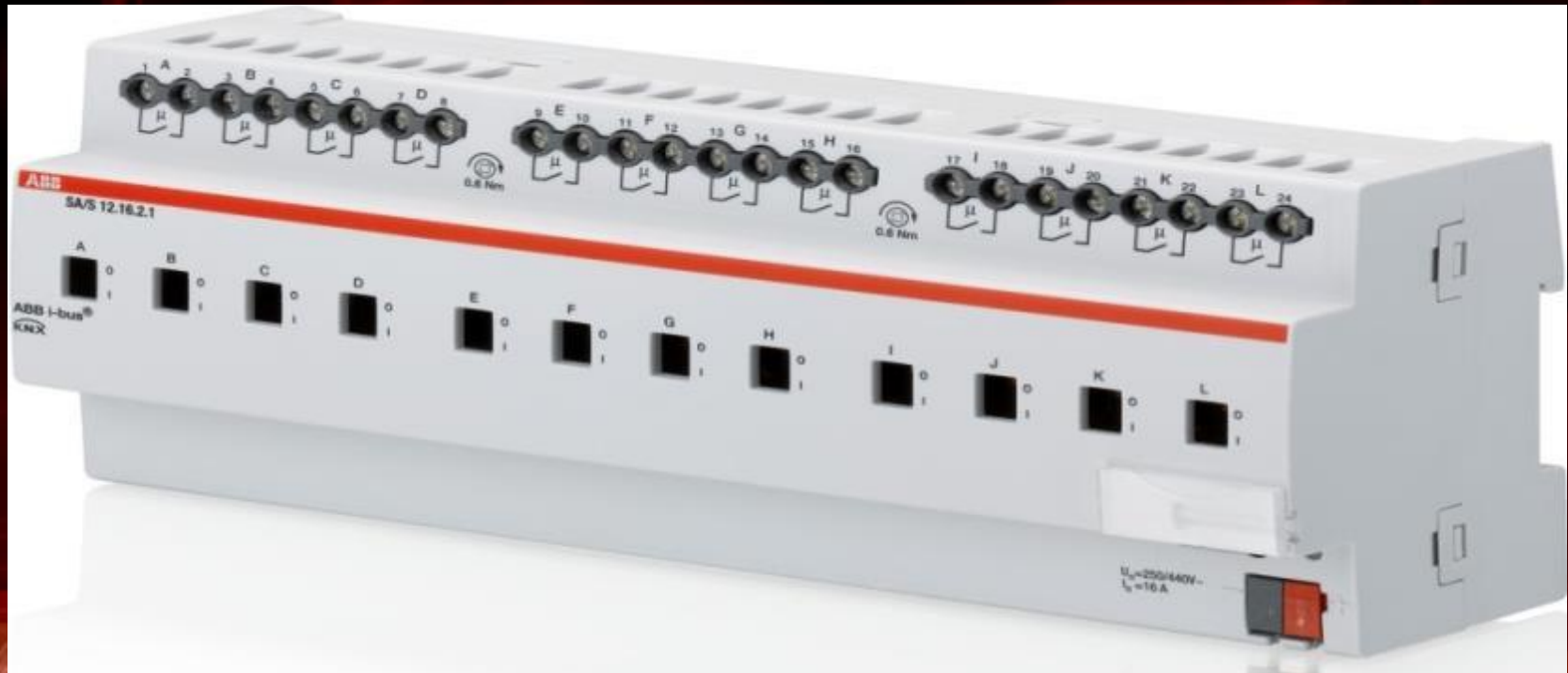
Ovládanie žalúzií

- Ovládač žalúzií JRA/S4.230.2.1

Spínanie zariadení

- Spínací člen SA/S12.16.2.1

Ovládanie zariadení

- Tlačidlový ovládač 6320/58 – 500 triton
- Tlačidlový ovládač 6320/38 – 500 triton

Ovládanie zariadení

- Snímač prítomnosti a jasů 6131/11

Snímanie kvality ovzdušia

- Snímač kvality ovzdušia LGS/A1.1

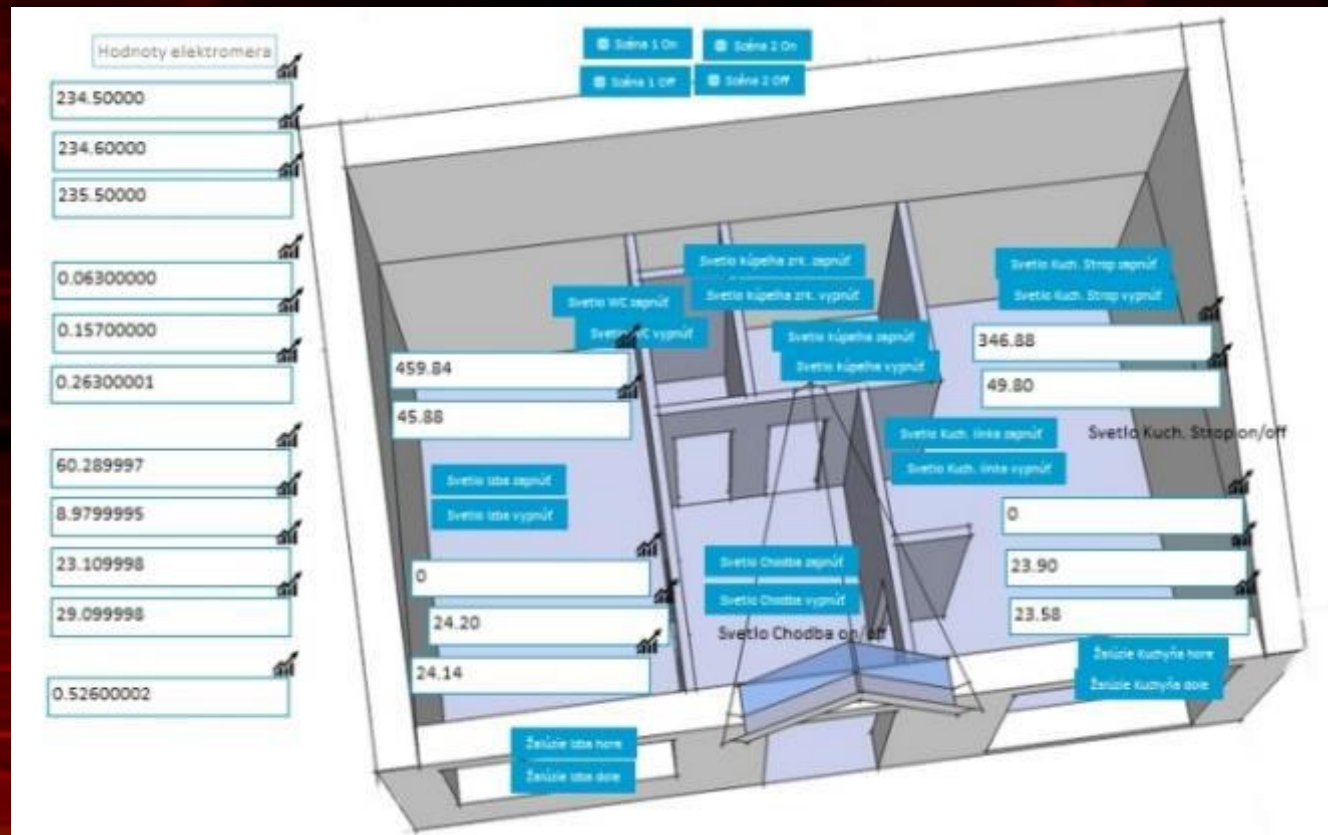
Meranie elektrických veličín

- Elektromer A43 a komunikačný prvok ZS/S1.1

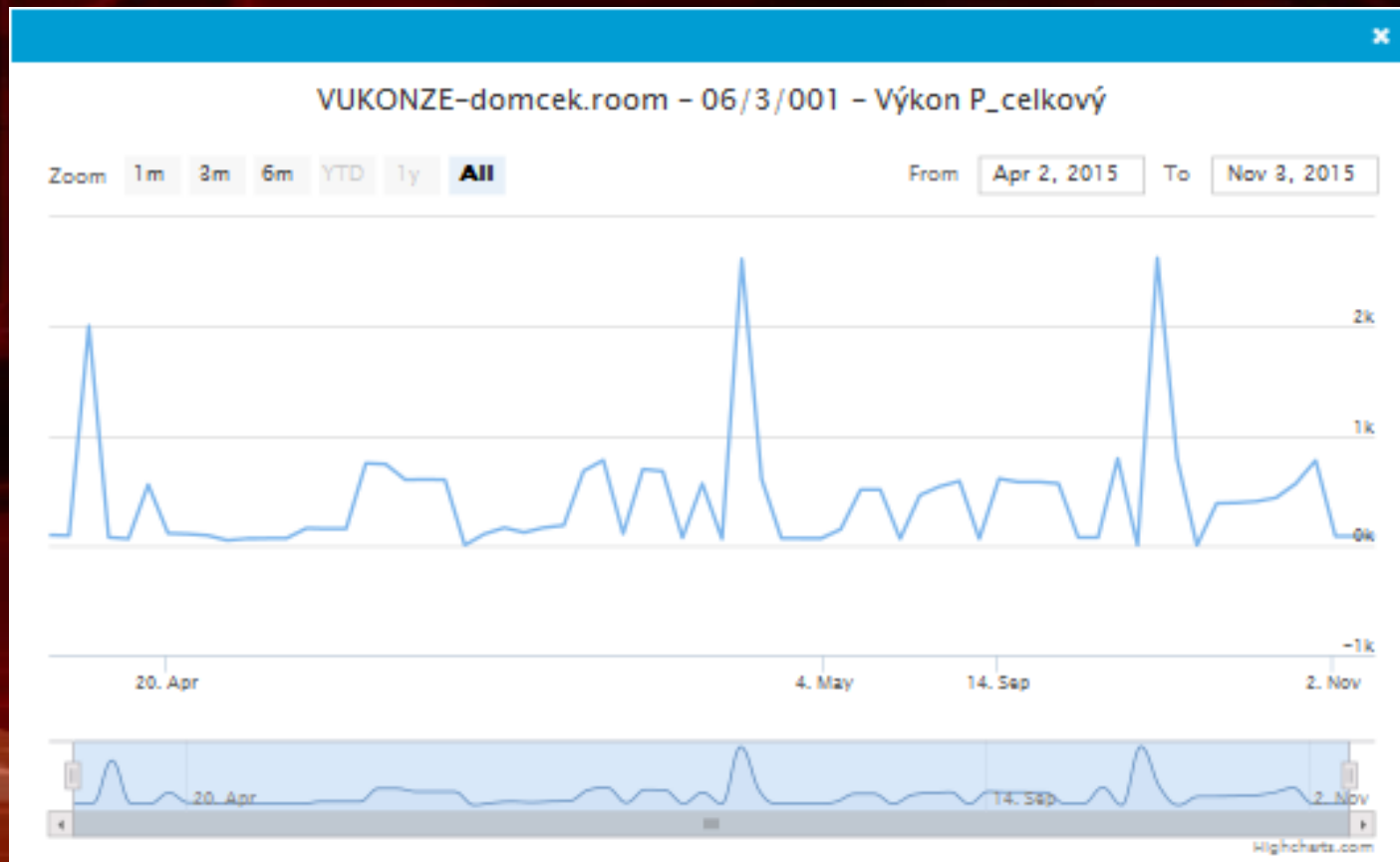
Webové rozhranie pre ovládanie domčeka

- <http://147.232.29.160/vadium/webapp/EIBWebvisual>

Priebeh meranej veličiny

- Celkový činný výkon

KEGA 002TUKE-4/2015

**Inteligentná elektroinštalácia ako
nástroj pre zvýšenie kvality života
seniorov a zdravotne znevýhodnených**